

Igor Dodon

RAPORT DE ACTIVITATE AL PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

CUPRINS

STATALITATE, NEUTRALITATE, IDENTITATE _____	3
SFERA SOCIALĂ _____	6
ECONOMIE ȘI INFRASTRUCTURĂ _____	13
JUSTIȚIE ȘI SECURITATE _____	17
REINTEGRAREA ȚĂRII _____	21
POLITICA EXTERNĂ _____	23
COMUNICAREA CU CETĂȚENII _____	32
INIȚIATIVE LEGISLATIVE _____	34
STATISTICA GENERALĂ _____	40

STATALITATE, NEUTRALITATE, IDENTITATE

1

Păstrarea identității naționale

Ținând cont de faptul că unele formațiuni politice aflate la guvernare sau în opoziție, din țară și din străinătate, au promovat de-a lungul timpului o politică de subminare a statalității Republicii Moldova și de negare a identității moldovenești, Președintele Igor Dodon și-a fixat ca obiectiv major consolidarea și promovarea acestor valori. În șirul de acțiuni întreprinse în acest sens, enumerăm:

- Instituirea Zilei statalității și a drapelului istoric ca simbol național. La acest subiect, au fost elaborate inițiative legislative privind stabilirea zilei de 2 februarie drept Zi a statalității Moldovei și cea privind oficializarea drapelului istoric al Moldovei (avizată pozitiv de Comisia Națională de Heraldică);
- Sărbătorirea, în 2019, a Aniversării a 660-a de la formarea Statului Moldovenesc. Prin Decret prezidențial, a fost constituită o Comisie de Stat pentru elaborarea și desfășurarea unui amplu program de acțiuni consacrate acestui jubileu;
- Realizarea filmului documentar televizat, în trei episoade, „Istoria Moldovei”. Turnat sub auspiciile șefului statului, această producție cuprinde istoria civilizațiilor care s-au perindat pe teritoriul Moldovei de astăzi, evoluția Țării Moldovei în perioada Evului Mediu, dar și istoria contemporană a țării noastre. Cele trei episoade au cumulat peste un milion de vizualizări, atât în cadrul evenimentelor tematice organizate în diferite instituții, cât și prin intermediul rețelelor de socializare. Filmul documentar „Istoria Moldovei” a obținut premiul Teffi-2018 la Tașkent (Uzbekistan);
- Organizarea Conferinței științifice „Moștenirea culturală, apel spre reabilitare”, care a întrunit personalități notorii și tineri cercetători din țara noastră și de peste hotare;
- Declararea anului 2018 drept Anul lui Ștefan cel Mare, Domnitor al Moldovei. În acest sens, prin Decret prezidențial a fost constituită o Comisie de stat care a elaborat un Program de acțiuni, printre cele mai importante numărându-se: înălțarea monumentului lui Ștefan cel Mare și Sfânt la Căpriana; desfășurarea concursurilor de creație, a festivalurilor de dansuri populare, inclusiv

a festivalului cântecului patriotic cu genericul „Ștefan, Ștefan – Domn cel Mare”, la care au participat mai mult de 40 de colective artistice din 24 de raioane ale republicii; punerea în circulație a monedelor cu însemnele heraldice istorice ale Moldovei (cu nominalul de 1, 2, 5, 10 lei); organizarea competițiilor sportive, a expozițiilor de documente din patrimoniul muzeal al țării, a întrunirilor cu istorici din Republica Moldova și de peste hotare; organizarea pelerinajelor și excursiilor la mănăstirile lui Ștefan cel Mare și Sfânt aflate pe teritoriul țării noastre și în România; realizarea și prezentarea unui film documentar despre viața domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt;

- Introducerea disciplinei Istoria Moldovei în curricula școlară. În martie 2017, au fost expediate demersuri pe adresa Guvernului și a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării privind introducerea în programa școlară a disciplinei Istoria Moldovei în locul materiei Istoria românilor și universală. Inițiativa a fost ignorată de guvernare;
- Elaborarea, în 2018, a unui nou conținut al manualelor de istorie (Istoria Moldovei) pentru clasele a V-a, a VI-a și a X-a din toate instituțiile de învățământ din țară;
- Editarea lucrării în trei volume „Istoria Moldovei”. În cadrul Campaniei naționale „Iubesc Moldova”, dar și cu sprijinul nemijlocit al Președintelui Igor Dodon, cartea a fost distribuită în majoritatea instituțiilor de învățământ din Republica Moldova.

2

Neutralitatea țării

Toate acțiunile șefului statului pe această dimensiune au fost bazate pe următoarele principii: **respectarea inviolabilității frontierelor Republicii Moldova, recunoscute la nivel internațional; respectarea statutului constituțional de neutralitate permanentă a Republicii Moldova; respectarea intereselor reciproce în cadrul dia-**

logului pe plan extern și determinarea vectorului politic în conformitate cu doleanțele cetățenilor. În acest context, sunt remarcabile realizări ca:

- Elaborarea principiilor documentului politic „Concepția cu privire la statutul constituțional de neutralitate permanentă a Republicii Moldova”, care urmează să fie recunoscut la nivel internațional;
- Desfășurarea consultărilor neformale la nivel înalt (Moscova, Viena, Washington, Berlin, Paris) cu privire la promovarea recunoașterii internaționale a statutului neutralității permanente a Moldovei;
- Exprimarea dezacordului în contextul deschiderii Oficiului de Legătură al NATO la Chișinău, care a avut loc pe 8 decembrie 2017 – acțiune ce nu corespunde spiritului Hotărârii Parlamentului din 31 martie pentru aprobarea Declarației Parlamentului RM cu privire la inviolabilitatea suveranității, independenței și neutralității permanente a RM. Mai mult decât atât, în opinia Președintelui RM, deschiderea Oficiului NATO la Chișinău ar putea influența negativ avansarea dialogului privind reglementarea diferendului transnistrean;
- Desfășurarea, cu concursul Președintelui Republicii Moldova, în perioada 19-21 iulie 2018, la Chișinău, a conferinței internaționale cu genericul „Moldova – factor de stabilitate sau o nouă provocare pentru securitatea regională și paneuropeană”.

3

Educație și cultură

În perioada mandatului de Președinte al Republicii Moldova, în pofida tuturor impedimentelor, Igor Dodon a promovat mai multe inițiative în domeniul educației și cel al culturii, între care:

- Perfecționarea sistemului de examene de bacalaureat (BAC diferențiat, BAC profesional) și a modalității de admitere în instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior în baza standardelor internaționale avansate;

- Modificarea statutului Consiliul pentru Dezvoltare Strategică Instituțională;
- Oferirea posibilității conducătorilor instituțiilor de învățământ și cadrelor didactice cu funcții de conducere să desfășoare activitate didactică în limita la 0,5 normă didactică;
- Crearea cadrului normativ necesar asigurării realizării atribuțiilor de bază ale Academiei de Științe a Moldovei, reînțoarcerea institutelor de cercetare sub egida Academiei și modificarea organigramei principalului for științific din țară.

Cu susținerea Președintelui Igor Dodon, au fost întreprinse mai multe acțiuni pentru:

- Stoparea procesului de lichidare a școlilor, promovat intens de guvernările anterioare;
- Suspendarea procesului de lichidare a Universității de Stat „Grigore Țamblac” din orașul Taraclia;
- Excluderea taxelor pentru cursurile de perfecționare, achitate personal de către cadrele didactice;
- Oprirea procesului de degradare a Complexului Memorial „Eternitate” și de vandalizare a monumentelor de artă din Cimitirul Central din Chișinău;
- Identificarea partenerilor în vederea definitivării lucrărilor de reconstrucție a sediului Teatrului Dramatic de Stat pentru Tineret „S uliți Roz lu. Harmelin” și a Casei-muzeu "Alexandr Pușkin";
- Susținerea procesului de turnare a filmului documentar despre eliberarea Moldovei de sub ocupația germano-fascistă;
- Promovarea imaginii Republicii Moldova în lume prin acordarea suportului necesar oamenilor talentați și colectivelor artistice de la noi în vederea participării la importante acțiuni culturale de talie internațională.

4

Protejarea valorilor creștin-ortodoxe

Susținător și promotor al valorilor morale și creștin-ortodoxe, Președintele țării a militat pe durata întregului mandat pentru educarea tinerei generații în spiritul Binelui și Frumosului, al Familiei și dragostei de Țară.

În anul 2018 a fost lansată ideea de a organiza în Republica Moldova întruniri ale reprezentanților tuturor bisericilor și cultelor recunoscute la noi. Totodată, șeful statului a oferit suport în vederea realizării lucrărilor de (re)construcție și reparație a mai multor lăcașe de cult de la noi.

La inițiativa Președintelui țării, în 2018 au fost aduse moaștele sfinte ale Marelui și Vîndecătorului Pantelimon de pe Muntele Atos. Locuitorii tuturor raioanelor din Moldova, de la nord până la sud, au avut posibilitatea să se închine sfintelor relicve.

Prin Decret prezidențial, anul 2019 a fost declarat Anul Familiei; a fost elaborat și implementat un Program național de activități menite să consolideze familia tradițională, să propage modelul familiei complete și integre.

În premieră pentru țara noastră, sub egida Președintelui Republicii Moldova, a fost organizat Congresul Mondial al Familiei – una dintre cele mai reprezentative asociații internaționale pentru apărarea valorilor familiei tradiționale, împărtășite și susținute de sute de organizații, de zeci de mii de activiști și milioane de adepți de pe toate continentele ale lumii. La eveniment au participat circa **2 000** de persoane din zeci de state, politicieni de rang înalt, reprezentanți ai confesiunilor religioase din toată lumea, experți, reprezentanți ai societății civile, ai mediului academic și activiști civici.

SFERA SOCIALĂ

Asigurarea protecției sociale tuturor cetățenilor țării figurează printre principalele promisiuni electorale din anul 2016. De la învestirea în funcție, Președintele Igor Dodon întreprinde pași siguri spre onorarea acestui imperativ.

1

Sănătate, protecție și garanții sociale

În scopul menținerii sănătății și sporirii protecției sociale a populației, au fost elaborate și înaintate, cu titlu de inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, mai multe proiecte de lege, care au fost propuse Parlamentului spre dezbatere și aprobare. Între acestea:

- Legea nr.157 din 05.12.2019 pentru modificarea articolului 26 din Legea Nr.156/1998 privind sistemul public de pensii. Proiectul a fost elaborat în vederea sporirii gradului de protecție socială a copiilor care și-au pierdut unul sau ambii părinți. Proiectul de lege prevede majorarea cu 25% a pensiei de urmaș pentru copiii cu vârsta de până la 18 ani, iar dacă își continuă studiile în instituții de învățământ de zi (secundar, mediu de specialitate și superi-

or), până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 23 de ani. Se calculează în mărime de 75% pentru fiecare urmaș, dar nu mai puțin decât cuantumul alocației sociale pentru pierderea întreținătorului;

- Legea nr.158 din 05.12.2019 cu privire la acordarea suportului financiar unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat. Suportul financiar unic în sumă de 700 lei a fost acordat beneficiarilor de pensii, stabilite în sistemul public de pensii până la 1 ianuarie 2020, al căror cuantum nu depășește 2 000 lei. Numărul de beneficiari ai indemnizației unice de 700 lei constituie 590 987 persoane. De asemenea, urmare a inițiativei președintelui, în anul 2020 a fost modificată Legea bugetului asigurărilor sociale în scopul alocării celui de-al doilea suport de 700 lei pensionarilor cu pensia de până la 3 000 lei (prognozat un număr de circa **660 mii** de beneficiari – pensionari, persoane cu dizabilități);

- Legea nr.156 din 05.12.2019 cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți, care reglementează garantarea din partea statului a unui termen de până la 5 ani pentru primirea, de către soțul supraviețuitor, a pensiei pentru limită de vârstă;
- Lege pentru modificarea unor acte legislative, care are drept scop modificarea condițiilor de acordare a prestațiilor pentru persoanele cu dizabilități severe. Aceasta prevede acordarea dreptului la pensie de dizabilitate pentru persoanele cu dizabilitate severă în baza stagiului de cotizare efectiv realizat. Alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, cu vârsta până la 23 ani, devine echivalentă cu pensia minimă de dizabilitate severă;
- Majorarea multiplicatorului pentru venitul lunar minim garantat, utilizat la stabilirea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului, de la 1,95 (2 059,2 lei), la 2,2 (2 323,2 lei) și scorul indicatorilor de bunăstare cu 2,82 puncte (de la 85,64 puncte, la 88,46 puncte). Aceasta a dus la creșterea numărului de familii beneficiare de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului (cu aproximativ 30 000 familii – ajutor pentru perioada rece a anului; cu 2 300 familii – ajutor social);
- Majorarea cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului de la 350 la 500 de lei, prin Hotărârea nr.578 din 27.11.2019 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social;
- Modificarea Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, revizuirea perioadelor de reexaminare a pensiilor pentru limită de vârstă, eșalonat, în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă. Conform noii eșalonări, perioada de reexaminare a pensiilor a fost redusă cu 4 ani și va fi realizată până în anul 2023. Totodată, recalcularea contribuțiilor la sistemul public de asigurări sociale după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă va conduce la majorarea pensiilor. Până la modificarea legii, prima reexaminare a fost în 2019, următoarea a fost la 1 iulie 2020 și va continua la 1 ianuarie 2021;
- Revederea indicatorilor de bunăstare pentru acordarea ajutorului social. Inițiativa a fost înaintată Guvernului;
- Legea nr.162 din 06.12.2019 privind modificarea unor acte legislative, care prevede indexarea de două ori pe an a pensiilor – la 1 aprilie și la 1 octombrie – și stabilește mecanismul de indexare, modificat ulterior prin Legea nr.37 din 28.02.2020. În 2020 pentru prima dată pensiile vor fi indexate de două ori pe an.

Președintele este interesat de asigurarea garanțiilor sociale pentru cetățenii aflați la muncă peste hotare. Astfel, a fost negociat Acordul privind garanțiile sociale pentru cetățenii Republicii Moldova aflați pe teritoriul Federației Ruse și viceversa, care prevede calcularea vechimii în muncă, a pensiilor și a prestațiilor sociale pentru cetățenii Moldovei aflați pe teritoriul Federației Ruse. În ultimii doi ani au fost semnate Acorduri de securitate socială cu Republica Federală Germania și cu Republica Belarus, acesta aflat în procedura de ratificare în Belarus. În proces de negocieri sunt Acordurile respective cu Republica Letonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei și Republica Italiană.

2

Domeniul medical și criza pandemică

În vederea fortificării domeniului medical și pentru asigurarea stabilității sociale din țară în condițiile de criză pandemică, Președintele Republicii Moldova a lansat un șir de inițiative susținute și implementate de către Guvern. Printre cele mai reprezentative sunt:

- Desfășurarea Programului „Un doctor pentru tine!” în anul 2020, care prevede servicii medicale specializate destinate populației din localitățile rurale, efectuate gratuit tuturor persoanelor asigurate și neasigurate, de către medicii specialiști de profil. Programul oferă servicii de screening prin radiografia pulmonară, screening-ul cancerului mamar, servicii medicale stomatologice pentru copiii din localitățile rurale. În luna februarie 2020 a fost realizat tratament stomatologic pentru copii în 6 sate din raionul Orhei și serviciul screening-ului prin radiografia pulmonară în raioanele Telenești și Criuleni;
- Păstrarea tuturor instituțiilor spitalicești din raioane și asigurarea acestora cu aparatură modernă;
- Sporirea accesului pacienților la serviciile de chimioterapie prin acoperirea cheltuielilor de transport public suburban și interurban tur-retur;
- Modificarea de către Guvern, la 05.02.2020, a Programului Unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, în scopul îmbunătățirii accesibilității populației la servicii medicale calitative și echitabile. Au fost incluse tehnologii noi, moderne pentru stabilirea și precizarea diagnosticului, realizarea tratamentului adecvat, în corespundere cu prevederile Protocoalelor Clinice Naționale. Programul Unic va include 70 de investigații medicale noi în asistența medicală primară, 340 de poziții noi pentru asistență medicală specializată de ambulatoriu, 166 de servicii performante, printre care investigațiile pentru determinarea genotipului virusului C și gradului de fibroză a ficatului, investigații pentru diagnosticarea tumorilor și a altor maladii cronice. Suplimentar la volumul de servicii deja existente în Programul unic, circa **12 550** de persoane vor beneficia de servicii de Rezonanță Magnetică Nucleară și Tomografie Computerizată, circa 300 pacienți vor efectua investigația PET-CT (diagnosticarea și monitorizarea nucleară a cancerului), **3 600** de pacienți vor beneficia de angiografii, **6 200** pacienți vor face investigații anatomo-patologice și citopatologice etc.. A fost majorat volumul serviciilor medicale specifice vârstnicilor, de tratament de lungă durată al maladiilor cronice, reabilitare (kinetoterapie, medicină fizică etc.). Totodată, Programul permite mamei sau persoanei care îngrijește copilul șederea în spital, în cazul când copilul este grav bolnav și are nevoie de îngrijire suplimentară, conform avizului medical, chiar dacă acesta are o vârstă mai mare de 3 ani (până la 18 ani);
- Majorarea indemnizațiilor unice acordate tinerilor specialiști, medici, farmaciști și absolvenților instituțiilor profesionale tehnice post-secundare în domeniul medical (pentru medici și farmaciști de la 45 000 la 120 000 de lei, iar pentru personalul medical și farmaceutic mediu – de la 36 000 la 96 000 de lei).
- Acordarea ajutorului de șomaj unic în cuantum de **2 775 lei**, pentru perioada stării de urgență, titularilor patentei de întreprinzător eliberate conform Legii cu privire la patenta de întreprinzător nr.93/1998 și persoanelor fizice care desfășoară activități conform capitolului 102 și 103 din Titlul II al Codului fiscal nr.1163/1997;
- Acordarea ajutorului de șomaj unic în cuantum de **2 775 lei** persoanelor, inclusiv cele revenite de peste hotare, înregistrate cu statut de șomer la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, chiar dacă nu au stagiul de cotizare necesar pentru a beneficia de ajutor de șomaj, conform legislației în vigoare;
- Majorarea volumului fondului de șomaj de aproximativ 6 ori și majorarea cuantumului

ajutorului de șomaj până la **2 775 lei** lunar pentru perioada stării de urgență (alocate surse în mărime de **168 milioane** de lei pentru circa 40 430 de cetățeni);

- Sporirea alocațiilor pentru ajutor social, în perioada stării de urgență: majorarea venitului lunar minim garantat de la 1 107 lei la 1 300 lei, majorarea cuantumulului venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil de la 50% (553 lei) la 75% (975 lei) lunar. Această măsură permite încadrarea în programul de ajutor social a încă aproximativ 25 mii de familii (total – aproximativ 65 mii de familii);
- Majorarea cu 10% a salariilor personalului încadrat în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală începând cu 1 aprilie 2020 pentru circa **50 000** salariați. Costul acestei majorări se estimează la circa 299 019,6 mii lei (Hotărârea nr.22 din 22.01.2020 pentru modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală);
- Acordarea ajutorului unic în valoare de **16 000** de lei bugetarilor care au fost testați pozitiv la COVID-19 și se află în prima linie de luptă (medici, asistenți medicali, polițiști ș.a.);
- Oferirea unui supliment de 100% personalului medical implicat în tratamentul COVID-19, iar angajaților Serviciului de Urgență 112 – adaos 50% din salariu;
- Majorarea/dublarea salariilor personalului medical (prima etapă – 30%, de la 1 septembrie; a doua etapă, de la 1 ianuarie – 30%; următoarea etapă, pe parcursul primei jumătăți a anului viitor – 40%);
- Declararea, prin Decretul Președintelui nr.1575-VIII din 25.05.2020, a anului curent drept Anul Lucrătorului Medical, cu aprobarea unui Plan de acțiuni. Cele mai importante măsuri ce urmează a fi implementate se referă la: elaborarea și aprobarea Strategiei Naționale de

Sănătate 2020-2030; consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare publice din țară prin dotarea cu utilaj, dispozitive medicale performante și ambulanțe; revizuirea alocațiilor din bugetul de stat pentru acoperirea financiară a necesităților reale ale sistemului de sănătate; dublarea salariilor angajaților din sistemul de sănătate, inclusiv a celor încadrați în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală; revizuirea cadrului normativ existent privind măsurile de protecție socială a lucrătorilor medicali în scopul creării condițiilor socio-economice adecvate pentru exercitarea atribuțiilor de funcție; ajustarea cadrului normativ privind cariera tinerilor specialiști din domeniul de sănătate; organizarea și desfășurarea congreselor și conferințelor tematice naționale și cu participare internațională, consacrate Anului Lucrătorului Medical; expoziții tematice etc.

Inițiativele promovate de șeful statului în această perioadă complicată de criză pandemică s-au materializat în mai multe măsuri implementate de Guvern. A fost instituit mecanismul de subvenționare, după cum urmează:

- 100% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial în conformitate cu deciziile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale;
- 60% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total/parțial, dar fără a avea la bază deciziile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale.

Astfel, circa 445 agenți economici au primit de la stat subvenții pentru plățile fiscale, aferente salariilor.

3

Programe
și proiecte sociale

La inițiativa Președintelui Republicii Moldova, prin intermediul Fundației de Binefacere „Din Suflet” și cu participarea mai multor parteneri internaționali cu activitate filantropică din Federația Rusă, Republica Turcia, Republica Populară Chineză, Republica Franceză, Emiratele Arabe Unite etc., au fost realizate mai multe programe sociale, de care au beneficiat circa **600 mii** cetățeni. Printre acestea enumerăm:

- Programul național de asistență în procesul de școlarizare. Peste **33 000** de ghiozdane cu rechizite au fost donate elevilor din țară;
- Programul național pentru promovarea modului sănătos de viață, care constă în construcția și instalarea complexelor sportive în localitățile din Republica Moldova. Până în prezent au fost amenajate și date în exploatare peste **20** de complexe sportive în localitățile rurale din țară. În cadrul programului au fost realizate acțiuni de promovare a modului sănătos de viață, de la cele de informare și până la parteneriate cu administrația publică locală și cu instituțiile de învățământ;
- Programul național de asistență pentru grădinițe. La solicitarea instituțiilor educaționale, a administrației publice sau asociațiilor de părinți, **275 de grădinițe** din Republica Moldova au beneficiat de asistență pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă (reparații curente, dotări, asamblări, logistică);
- Programul „Un pic mai bun de Crăciun” a adus bucurie copiilor din familii defavorizate. În cadrul acestuia au fost oferite **30 000** de cadouri, au fost organizate evenimente cultural-artistice pentru mai mult de **1 500** de copii din familii cu mulți copii și din familii social-vulnerabile. Totodată, un grup de copii orfani a beneficiat de o excursie la Moscova pentru a participa la Festivitatea de Anul Nou la Kremlin;
- Programul de asistență a tinerelor talente a oferit șansa de participare a mai mult de **600** de tineri talentați la diferite concursuri naționale și internaționale;
- „Festivalul Copilăriei”, organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului;
- „Gala Absolvenților” și festivalul „Generația Viitorului”, concepute ca gesturi de atenție și motivare a tinerilor, precum și ca imbold spre noi performanțe înregistrate în CV-urile personale și în istoria statului Republica Moldova;
- Evenimente sportive și culturale desfășurate în țară și peste hotare, organizate grație susținerii din partea Președintelui;
- Proiectul „Salvăm copiii din lumea tăcerii”. Prin intermediul Fundației de Binefacere „Din Suflet” au fost procurate câteva zeci de implanturi Cohlear pentru copiii diagnosticați cu hipoacuzie, în valoare totală de **10 milioane** de lei. În anul 2020 acest program a fost preluat de către Guvern; în perioada august-octombrie este planificată asigurarea cu implant Cohlear a altor câteva zeci de copii cu deficiențe de auz;
- Programul „Casa părintească”, în cadrul căruia **105 familii** cu mulți copii, familii socialmente dezavantajate din mediul rural ale căror locuințe au fost distruse de incendii sau sunt în stare dezastruoasă au beneficiat de sprijin financiar în vederea procurării sau reconstrucției locuințelor;
- Programul de susținere a familiilor cu patru și mai mulți copii. La inițiativa Președintelui, prin intermediul Fundației de Binefacere „Din Suflet”, **483** de familii au beneficiat de un ajutor financiar unic în sumă de **4 000** de lei la nașterea celui de-al 4-lea copil;
- Programul de asistență pentru îmbunătățirea calității vieții, prin care zeci de mii de persoane au beneficiat de susținere sub formă de: tehnică de uz casnic, lemne și cărbuni pentru perioada rece a anului, materiale de construcție,

îmbrăcăminte, încălțăminte, detergenți, produse alimentare etc.;

- Programul de susținere a persoanelor în etate. Circa **75 000** de pachete sociale au fost acordate vârstnicilor cu ocazia Zilei Internaționale a Oamenilor în Etate, a Sărbătorilor Pascale, dar și conform solicitărilor individuale. De sprijin direct la domiciliu au beneficiat peste **120 000** de persoane;
- Programul de susținere a instituțiilor medicale din țară, prin oferirea unor aparate medicale de necesitate stringentă. De utilaj au beneficiat: Spitalul Clinic Municipal de Copii „Valentin Ignatenco”, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Casa Comunitara pentru Copii cu dizabilități severe din mun. Chișinău, Spitalul Clinic Republican pentru copii „Emilian Coțaga”, Centrul Ftizio pneumologic de Reabilitare pentru Copii din s. Târnova, raionul Dondușeni ș.a.;
- Programul de susținere a cuplurilor longevive. Pe parcursul anului 2019, în cadrul „Anului Familiei” a fost lansată inițiativa de a omagia cele mai longevive cupluri din sute de localități ale țării. Astfel, de susținere au beneficiat peste **600** de familii longevive.
- În contextul evenimentelor consacrate comemorării victimelor catastrofei de la Cernobîl, au beneficiat de ajutor social mai mult de **500** veterani și victime ale tragicului eveniment nuclear;
- Au fost acordate ajutoare sociale la circa **300** de veterani invalizi și văduve ale veteranilor conflictului militar de pe Nistru și ai războiului din Afganistan;
- De suport și ajutor au beneficiat mai mult de **150** de veterani fără un loc de muncă și care au copii la întreținere;
- Mai mulți invalizi și veterani ai războiului din Afganistan au primit cărucioare.

Sub egida Președintelui Republicii Moldova, mai multe asociații de veterani (Uniunea Ofițerilor din Republica Moldova, Asociația Veteranilor Războiului din Afganistan, Uniunea Națională a Veteranilor Războiului pentru Independența Republicii Moldova și Asociația „Sfântul Gheorghe Biruitorul”) au desfășurat activități de caritate în vederea acordării ajutoarelor sociale veteranilor de război, victimelor unor evenimente tragice și familiilor acestora. În total, mai mult de **4 000** de persoane, au beneficiat de ajutor social. Astfel:

- Cu ocazia sărbătorilor naționale și religioase, circa **3 000** de veterani din toată republica au primit ajutoare sociale compuse din mărfuri și produse de primă necesitate;

4

Programul de stat
„Prima Casă”

La inițiativa Președintelui țării, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în lectură finală, la data de 21 mai 2020, Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.293 din 21 decembrie 2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de Stat „Prima Casă”.

Au fost votate mai multe modificări privind diversificarea categoriilor de beneficiari de credite ipotecare parțial garantate de stat și care vor primi compensații din buget în cadrul programului de stat „Prima Casă – 6”. Modificările votate au stabilit unele condiții destinate angajaților din Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Serviciul Protecție și Pază de Stat, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție și Administrația Națională a Penitenciarelor. Acestea vizează:

- Sporirea accesibilității creditelor pentru procurarea locuinței pentru funcționarii publici cu statut special;
- Achitarea de către stat a corpului creditului, beneficiarul plătind dobânda. Vor fi eligibile persoane cu vârsta de până la/inclusiv 50 de ani; costul maxim al imobilului – 1 milion de lei; participarea inițială – 0%;
- Micșorarea cotei participației proprii inițiale de la 10% până la minim 5% din prețul de procurare al locuinței;
- Înlocuirea condiției privind lipsa imobilului sau deținerea în proprietate a unui spațiu locuibil nu mai mare de 9 m² per membru de familie. Astfel, vor fi eligibile și persoanele fizice care dețin imobil în proprietate, dar intenționează să-și îmbunătățească condițiile de trai prin procurarea unei locuințe care depășește ca suprafață proprietatea deținută;

- Includerea în categoriile beneficiarilor de compensații a persoanelor care au accesat un credit ipotecar până la lansarea programului în martie 2018.

În anul 2020, pentru implementarea Programului de stat „Prima casă” au fost prevăzute **70 milioane** de lei, inclusiv 50 milioane de lei pentru eventuala onorare a garanțiilor de stat în cadrul programului, iar 20 milioane de lei pentru acordarea compensațiilor în cadrul programelor de compensare derulate pentru beneficiarii Programului.

ECONOMIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

1

Atragerea investițiilor

La inițiativa șefului statului, a fost creat Consiliul Economic pe lângă Președintele Republicii Moldova. Activitatea Consiliului se bazează pe parteneriatul dintre Președintele țării, comunitatea de experți și de afaceri, organizațiile neguvernamentale, autoritățile administrației publice centrale și locale și este orientată spre identificarea problemelor vizând dezvoltarea economiei naționale și propunerea anumitor soluții, stabilirea priorităților strategice și a metodelor de realizare a acestora. Din Consiliul

Economic fac parte **42** de companii sectoriale, asociații patronale, agenți economici, experți, reprezentanți ai mediului economic.

În 2017 a fost elaborat și semnat Acordul de cooperare dintre Consiliul Economic pe lângă Președintele Republicii Moldova și Organizația neguvernamentală „Delovaia Rossia”, iar în rezultatul acestui parteneriat a fost format un Consiliu Economic Moldo-Rus, care a organizat, în perioada 20-22 septembrie 2018, la Chișinău, primul Forum Economic Moldo-Rus.

La această întrunire au participat peste **700** de persoane fizice și agenți economici din Republica Moldova și Federația Rusă; au fost

semnate **8** acorduri de cooperare în agricultură, industrie, turism, viticultura etc. De exemplu, Corporația Internațională de Iluminat „BL Group” a încheiat un memorandum cu UTA Găgăuzia privind implementarea unui sistem de iluminat stradal, construcția unei instalații de producere a dispozitivelor de iluminat și organizarea cursurilor pentru studenții din Republica Moldova. Costul total al proiectului este de **120 de milioane** de dolari. Per total, au fost semnate acorduri de investiție în valoare de **250 milioane** de dolari, participanții la forum exprimându-și disponibilitatea de a dezvolta mai multe proiecte investiționale în țara noastră.

În perioada 20-21 septembrie 2019, la Chișinău și-a desfășurat lucrările cel de-al doilea Forum Economic Moldo-Rus, la care au asistat peste **1 000** de participanți din Republica Moldova și din Federația Rusă. În cadrul întrunirii, au fost încheiate **9** acorduri de colaborare, inclusiv acorduri de cooperare interregională și de investiții.

2

Relații economice echilibrate

În consonanță cu promovarea unei politici externe echilibrate, pe durata mandatului de Președinte al lui Igor Dodon au fost întreprinse măsuri concrete în vederea stabilirii unor relații economice echilibrate cu partenerii. Printre cele mai relevante acțiuni, punctăm:

- Restabilirea relațiilor de cooperare economică și creșterea stabilă a cifrei de afaceri dintre Republica Moldova și Federația Rusă în ultimii ani. În anii 2018 și 2019 aceasta a constituit **940 milioane** de dolari per an, iar în primele patru luni ale anului 2020 – **300 milioane** de dolari;
- Deblocarea exportului produselor și serviciilor companiilor moldovenești pe piața Federației Ruse. Astfel, în anul 2019 a crescut exportul

de legume de 6,6 ori; exportul de mere – cu 67%; exportul produselor conservate s-a majorat de 1,5 ori, iar volumul producției vitivinicole exportate a crescut cu 52%;

- Anularea taxelor vamale la import pe piața Federației Ruse a permis economisirea a circa **300 milioane** de lei doar în anul 2019;
- Obținerea dreptului de a efectua exporturi pe piața Federației Ruse, începând cu 30 ianuarie curent, pentru încă **205** companii din Republica Moldova producătoare de fructe și legume (în total **334** companii);
- Acordarea de către Federația Rusă, în decembrie 2019, a unei cote suplimentare de **1 000** de autorizații pentru efectuarea transportului bilateral/tranzit de mărfuri. Pentru anul 2020 Republica Moldova a primit **16 000** de autorizații de transport.

3

Dezvoltarea agriculturii și industriei

Pentru președintele Igor Dodon, dezvoltarea ramurii agricole a economiei naționale constituie una dintre prioritățile activității în fruntea țării, întrucât greul cade pe umerii oamenilor care prelucrează pământul – averea cea mai de preț de care dispunem. În perioada mandatului, șeful statului a avut permanent în vizor agricultorii, pledând constant pentru consolidarea terenurilor agricole, acordarea subvențiilor, necesitatea implementării tehnologiilor moderne în agricultură, diversificarea piețelor de desfacere și alte aspecte foarte importante.

În scopul susținerii producătorilor autohtoni, la propunerea Președintelui țării, au fost inițiate modificări la Legea cu privire la comerțul intern. Astfel, unitățile comerciale care au în vânzare produse agricole vor fi obligate să plaseze pe rafturi minim 50% produse autohtone, în raport cu produsele agricole importate de ace-

eași categorie. Actualmente Proiectul se află în examinare în Parlament;

Ca rezultat al discuțiilor purtate cu reprezentanții producătorilor agricoli și cu experții din sector, s-a conturat necesitatea elaborării unui nou Cod Funciar. În scurt timp, această inițiativă legislativă a Președintelui va fi înaintată Parlamentului;

Urmare a organizării mai multor ședințe și dezbateri cu reprezentanții producătorilor agricoli, cu societatea științifică din domeniu, dar și cu reprezentanți ai autorităților publice centrale, șeful statului s-a pronunțat împotriva adoptării Catalogului UE pentru varietățile de plante agricole.

Prin Decretul nr.1709 din 3 august 2020 a fost promulgat proiectul de modificare a Legii nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural care vine să:

- Extindă plafonul de vârstă pentru tinerii fermieri de la 35 la 40 ani, ce se încadrează în programul de acordare a subvențiilor în avans;
- Completeze legislația în vigoare cu reglementări concrete privind plățile directe, inclusiv beneficiarii acestora (pentru anul 2020 – plăți directe per cap de animal, începând cu anul 2021 – plățile directe și la ha); până la 50% din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural vor fi utilizate pentru plăți directe;
- Stimuleze investițiile în sectorul de post-recoltare și procesare a producției agricole prin excluderea condiției de 50% prezență a materiei prime proprii.

Urmare a efortului comun al autorităților și a discuțiilor purtate cu reprezentanții agricultorilor, de către Guvern a fost alocată suma de **300 milioane lei** pentru atenuarea consecințelor calamităților naturale – sume acordate în cali-

tate de compensații, de la 1 100 până la 3 800 lei/ha, în dependență de tipul culturilor (în total **2 800** de agenți economici).

Pe filiera dezvoltării industriei, la 20 februarie 2020, sub patronajul Președintelui Republicii Moldova, a avut loc ședința de creare a platformelor industriale multifuncționale. Strategia de dezvoltare a industriei pentru 2019-2030 implică, între altele, crearea a **16** platforme multifuncționale pe teritoriul Republicii Moldova.

Urmează a fi create Platforme Industriale Multifuncționale în 16 raioane cu nivel de industrializare mai scăzut: Briceni, Dondușeni, Râșcani, Glodeni, Sângerei, Șoldănești, Florești, Telenești, Criuleni, Ialoveni, Anenii Noi, Leova, Cantemir, Basarabeasca, Dubăsari, Ocnița.

Prima etapă va include punerea în aplicare a instrumentelor-pilot de susținere pentru crearea și testarea a 3 platforme industriale. Etapa a doua prevede dezvoltarea a încă 5 platforme, proces ce va cuprinde un set de instrumente de realizare și sprijin testate în cadrul proiectului-pilot. La cea de-a treia etapă se preconizează replicarea aceluiași model de dezvoltare pentru celelalte platforme industriale.

Pentru prima etapă (A) au fost identificate terenuri în aria cărora urmează a fi create platformele multifuncționale (cu suprafața de 5-10 ha). Până la sfârșitul anului 2020, în raza terenurilor identificate urmează să fie aduse cu proximitate conexiune toate utilitățile primare: apa, gazul, energia electrică, canalizare, telecomunicații și fibră optică etc.

În etapa (B) se estimează ca statul să vină cu investiții de construcție a halelor industriale modulare, în valoare de **30 milioane** de euro. Suprafața de producere totală a unei asemenea hale modulare este preconizată pentru circa 20 000 m². Terenurile oferite pentru grădinițe și școli de meserii, respectiv administrația, sunt estimate la 2-3 mii m².

Până la sfârșitul anului 2020 se planifică construcția a 3 astfel de obiective-pilot, iar până în 2022-2023 – a încă 5 pentru fiecare an, respectiv.

Sub egida Președintelui Republicii Moldova, în cadrul Proiectului „Promovarea Exportului Moldovenesc”, a fost lansată inițiativa organizării, anual, a Festivalul Vinului Moldovenesc, cu scopul de a promova sectorul vitivinicol, turismul și tezaurul folcloric al Republicii Moldova.

Pe data de 30 septembrie 2017, pe 15 septembrie 2018 și pe 8 septembrie 2019, în capitala Republicii Belarus, orașul Minsk, s-a desfășurat Festivalul Vinului Moldovenesc, cu suportul financiar al Agenției pentru Investiții și a Oficiului Național al Viei și Vinului. La evenimente au participat mai multe companii vinicole din Moldova, cum ar fi „Cricova”, „Vinăria din Vale”, „Lion-Gri”, „Aroma”, „Bostavan”, „Tomai Vin”, „Kazayak Vin”, „DK Intertrade”, „Vinuri de Comrat” ș.a., înregistrând peste **10 000** de vizitatori. Datorită interesului sporit pentru această piață, din an în an, tot mai mulți vinificatori participă la Festival. În 2019, numărul companiilor moldovenești care și-au prezentat cele mai bune produse consumatorilor din Belarus a ajuns la 18.

4

Reabilitarea localităților

Țara înseamnă oamenii ei, iar necesitatea de a asigura un trai decent tuturor cetățenilor Republicii Moldova constituie una din grijile permanente ale Președintelui Igor Dodon. În acest context, șeful statului a susținut și promovat mai multe proiecte, între care:

- **Aprovizionarea cu apă a localităților din țară.** Programul este administrat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și de Fondul Ecologic Național. Suma totală a programului este de **207,3 milioane** de lei.

- **Iluminarea stradală în localitățile republicii.** Programul include reabilitarea și construcția sistemelor de iluminat public în localitățile rurale ale Republicii Moldova.
- **Salubritatea și lichidarea gunoștilor neautorizate.** Programul este gestionat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prin intermediul Fondului Național de Dezvoltare Regională și a Fondului Ecologic Național, în colaborare cu autoritățile publice locale, precum și cu instituțiile financiare internaționale. Valoarea totală a proiectelor este de circa **2 miliarde** de lei.
- **Finalizarea proiectelor de aprovizionare cu gaze a localităților.** Programul investițional pentru anul 2020, realizat doar de către SA Moldovagaz, prevede investiții în construcția gazificării în **56** de localități din **30** raioane (lungimea totală – **123 km**; suma investițiilor – mai mult de **50 de milioane** de lei; numărul minim de potențiali consumatori – **2 756** persoane).
- **Reparația drumurilor publice.** În Program au fost încadrate, pentru prima dată, toate primăriile din țară, fără a face vreo diferențiere. Conform rectificărilor operate la Legea bugetului pentru anul 2020, a fost alocată suma totală de **1,37 miliarde** de lei, distribuită pentru reparația și întreținerea periodică a drumurilor publice naționale, locale, comunale și a străzilor din mai mult de 900 de localități ale țării (**1,125 miliarde** de lei) și pentru reparația drumurilor publice naționale (**250 milioane** de lei).

JUSTIȚIE ȘI SECURITATE

1**Justiție**

Unul dintre obiectivele mandatului de Președinte ale lui Igor Dodon a fost combaterea corupției. Pentru atingerea acestuia, șeful statului a îndemnat actanții responsabili să acționeze conjugat și cooperant pe direcția finalizării investigării cazurilor privind „furtul secolului”, jaful de la Banca de Economii și concesionarea Aeroportului, precum și a celor vizând votările secrete în Guvern, delapidarea creditelor și granturilor în proporții deosebit de mari.

Chiar din primele luni ale lui 2017, în conformitate cu angajamentele sale față de cetățeni, șeful statului a propus Parlamentului anularea „legii miliardului”, fiind elaborată o inițiativă în acest sens. Proiectul legii pentru abrogarea Legii nr.235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17.11.2014 și nr.101 din 01.04.2015 a întrunit doar 31 de voturi în plen.

La propunerea Președintelui țării, Guvernul a elaborat Proiectul de lege cu privire la redirecționarea profitului Băncii Naționale a Moldovei

pentru compensarea „legii miliardului”, prin care a fost pusă pe umerii cetăţenilor întoarcerea banilor furati din sistemul bancar. Legea a fost adoptată la data de 5 martie 2020. Astfel, 50% din profitul BNM se redistribuie la bugetul de stat.

În acelaşi timp, a fost lansat, pentru prima dată, un proces real şi au fost intentate dosare penale în cazul „furtului miliardului”, iar participanţii şi suspectii principali au fost daţi în urmărire penală. S-a reuşit înregistrarea unor progrese importante în ceea ce priveşte returnarea banilor furati: au fost restituiţi la buget **2,5 miliarde** de lei şi au fost puse sub sechestru active în valoare de peste **3,8 miliarde** de lei (în total circa **6,3 miliarde** de lei).

Prin prisma competenţei de numire în funcţie a judecătorilor, şeful statului a pledat pentru un sistem rigid de evaluare a compatibilităţii candidaţilor cu funcţiile pretinse. Din numărul total de 249 de pretendenţi, 33 au fost respinşi.

Preşedintele ţării a susţinut activ implementarea reformei sectorului justiţiei în conformitate cu recomandările experţilor Comisiei de la Veneţia, pledând pentru adoptarea cadrului normativ necesar (în special lansarea procedurii de ajustare a conceptului de reformare a Curţii Supreme de Justiţie pe dimensiunea evaluării competenţelor profesionale şi a integrităţii), dar şi racordarea acestuia la recomandările formulate de către Comisia de la Veneţia. Ulterior, conceptul a fost propus spre extindere pentru a fi aplicat magistraţilor din instanţele de toate nivelurile şi, respectiv, procurorilor.

Urmare a opiniei comune urgente a Comisiei de la Veneţia şi a Directoratului pentru Drepturile Omului al Directoratului general Drepturile Omului şi Statul de Drept al Consiliului Europei referitor la Proiectul de lege nr.976 din 22 ianuarie 2020 pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, şeful statului a înaintat iniţiativa legislativă pentru modificarea articolului 5 din Legea nr.947/1996 cu privire la CSM în scopul ajustării conceptului

de alegere a preşedintelui Consiliului Superior al Magistraturii potrivit standardelor internaţionale, în a căror lumină posibilitatea alegerii în calitate de preşedinte al CSM-ului din rândul profesorilor de drept titulari reprezintă un exerciţiu democratic. Proiectul a fost adoptat la data de 9 iulie 2020.

În vederea sprijinirii imperativului de a avea o reformă cu adevărat eficientă a justiţiei, şeful statului a decis să creeze, prin Decret prezidenţial, un Consiliu de experţi notorii în domeniu, de talie naţională şi internaţională, neafiliaţi politic, care vor activa independent pe lângă Preşedintele Republicii Moldova, sarcina de bază a Consiliului constând în expertizarea iniţiativelor legislative cu privire la reformarea sistemului justiţiei, precum şi a legilor din acest domeniu, care vor parveni la promulgare.

Şeful statului şi-a asumat promisiunea publică de neadmitere a accederii în funcţie a candidaţilor asupra cărora planează suspiciuni de integritate, fiind un critic acerb al intenţiilor de promovare a candidaturilor controversate. Respectând acest deziderat, la data de 29 noiembrie 2019, prin Decret prezidenţial, a fost numit un nou Procuror general.

Urmare a acţiunilor Procurorului general de evaluare a sistemului per ansamblu şi a dosarelor intentate în perioada în care ţara a fost dominată de oligarhie, precum şi a eforturilor de reformare a sectorului justiţiei, au apărut mai multe semnale de exercitare a diferitor forme de presiune asupra factorilor de decizie implicaţi în investigarea dosarelor de interes public (furtul miliardului, concesionarea aeroportului).

În acest sens, Preşedintele Igor Dodon a venit cu iniţiativa amendării Legii nr.320/2012 şi instituirea atribuţiei organelor afacerilor interne de a asigura, la sesizarea Serviciului de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova, la cererea motivată a persoanei sau a altor instituţii interesate, securitatea judecătorilor, procurorilor şi a altor persoane care contribuie la realizarea actului justiţiei.

Totodată, având în vedere că imixtiunea criminalităţii organizate în buna desfăşurare a cauzelor civile şi penale constituie o ameninţare la adresa securităţii statului, se propune instituirea atribuţiei Serviciului de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova de elaborare şi realizare, în limitele competenţei, a unui sistem de măsuri orientate spre descoperirea, prevenirea şi contracararea acţiunilor de intimidare, influenţare, ameninţare, atentare la viaţa, sănătatea, libertatea sau inviolabilitatea judecătorilor şi procurorilor, precum şi a membrilor familiilor lor, dacă aceste acţiuni sunt legate de exercitarea atribuţiilor de serviciu.

Concomitent, se instituie obligaţia Serviciului de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova, în cazul identificării unor factori de risc, de a sesiza organele afacerilor interne sau, după caz, Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat, privind existenţa unor astfel de acţiuni, în scopul asigurării de către autorităţile statului a protecţiei şi pazei corespunzătoare pentru persoanele vizate.

Urmează a fi înăsprite şi măsurile punitive în privinţa persoanelor ce întreprind acţiuni ilegale în privinţa categoriilor menţionate de persoane cu funcţii de demnitate publică. În acest context, se propune completarea Codului penal cu o componentă nouă de infracţiune ce va incrimina ameninţările şi acţiunile ilegale împotriva judecătorilor şi procurorilor. Iar drept reper a fost preluată norma penală generală, care incriminează acţiunile ilegale împotriva oricărei persoane cu funcţie de răspundere.

Proiectul a fost remis în Parlament şi se află în proces de examinare în Comisiile parlamentare.

2

Activitatea Consiliului Suprem de Securitate

Pe 10 martie 2017, a fost semnat decretul privind constituirea Consiliului Suprem de Se-

curitate într-o nouă componentă, unde nu se regăesc reprezentanţi din conducerea partidelor politice, așa cum era practicat anterior. În noul Consiliu au fost incluse persoane care, potrivit legislaţiei în vigoare, fac parte, din oficiu, din acest for, precum şi persoane din cadrul Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova.

Consiliul Suprem de Securitate a asigurat examinarea transparentă şi aducerea în atenţia societăţii şi a organelor competente subiecte de importanţă social-economică deosebită şi cu rezonanţă sporită. Pe parcursul mandatului de Preşedinte al lui Igor Dodon, Consiliul Suprem de Securitate s-a convocat în **15 şedinţe**, iar cele mai importante subiecte discutate au vizat:

- Devalizarea sistemului bancar din Republica Moldova, investigarea fraudei bancare şi necesitatea publicării raportului „Kroll 2”;
- Scoaterea masivă pe căi ilicite a mijloacelor financiare şi a bunurilor materiale din Republica Moldova, precum şi distrugerea probelor pe infracţiunile din sistemul bancar;
- Adoptarea unor decizii arbitrare de către Curtea Constituţională;
- Examinarea situaţiei privind blocajul activităţii unor autorităţi publice centrale;
- Analizarea riscurilor asupra securităţii energetice a statului legate de tranzacţia de înstrăinare a activelor din Republica Moldova a grupului energetic „NATURGY” (Gaz Natural Fenosa);
- Examinarea schemelor frauduloase/ineficiente de intermediere a contractelor de livrare a energiei electrice pentru Republica Moldova prin segmentul transnistrean;
- Evaluarea situaţiei privind tarifele energetice pentru consumatorii finali;
- Demascarea schemelor de contrabandă în proporţii deosebit de mari de pe teritoriului va-

mal al Republicii Moldova cu implicarea persoanelor cu funcții de răspundere;

- Estimarea situației pe piața asigurărilor din Republica Moldova;
- Analizarea eventualelor ilegalități și riscuri în desfășurarea lucrărilor de construcție a complexului multifuncțional „Chișinău Arena”;
- Derularea programului de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin investiție;
- Folosirea frauduloasă a certificatelor de origine pentru produsele agricole de import introduse legal sau prin contrabandă în Republica Moldova în vederea exportului lor ulterior în Federația Rusă;
- Examinarea măsurilor întreprinse în cadrul urmării penale privind tentativa de uzurpare a puterii de stat în Republica Moldova;
- Asigurarea securității alimentare în instituțiile de învățământ din Republica Moldova;
- Examinarea riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale în legătură cu înstrăinarea SRL „Avia Invest” concesionară a Aeroportului Internațional Chișinău;
- Examinarea situației la compania aeriană „Air Moldova”;
- Evaluarea gradului de pregătire pentru sezonul de iarnă a sectorului energetic din Republica Moldova;
- Eliberarea frauduloasă a actelor de identitate multiple de către Agenția Servicii Publice;
- Examinarea situației privind măsurile operative, potențial abuzive, de interceptare, desfășurate de către instituțiile statului cu atribuții în domeniu;
- Studierea problematicii vizând organizarea migrației ilegale a unor grupuri de persoane;
- Evaluarea situației criminogene și eficientiza-

rea activității instituțiilor statului în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional;

- Evaluarea situației în agricultură, identificarea căilor de depășire a consecințelor secetei și de susținere a producătorilor agricoli ș.a.

Prin Decret prezidențial, a fost creat un grup de lucru care a elaborat Proiectul Strategiei Securității Naționale, aflat în proces de definitivare.

REINTEGRAREA ȚĂRII

De la preluarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova, Domnul Igor Dodon a avut 8 întâlniri cu liderul transnistrean, Vadim Krasnoselski. Scopul principal al întrevederilor a fost promovarea dialogului la nivel de Președinte al Republicii Moldova și de lider al Transnistriei.

În anul 2017 au avut loc 2 întâlniri: pe 4 ianuarie – la Bender, pe 30 martie – la Holercani.

În anul 2018 s-au desfășurat 3 întrevederi: pe 25 aprilie – la Bender, pe 6 septembrie – la Condița, pe 25 decembrie – la Bender.

În anul 2019 au avut loc 2 întâlniri: pe 29 octombrie – la Holercani, pe 3 noiembrie – la Bender.

În anul 2020, întrevederea s-a desfășurat pe data de 28 iulie, la Condița.

1

**Agenda discuțiilor
s-a axat pe:**

- Intensificarea dialogului privind reglementarea transnistreană pe diverse paliere, inclusiv în formatul „5+2”;
- Coordonarea și punerea în aplicare a măsurilor de întărire a încrederii referitor la cele opt puncte „Berlin plus”;
- Evaluarea situației din Zona de Securitate, a etapei de realizare a Acordului din 1992 și a deciziilor CUC;
- Discutarea unor propuneri noi privind măsurile de consolidare a încrederii, ținând cont de interesul reciproc al părților;
- Deschiderea unor posturi comune la frontiera moldo-ucraineană;
- Evaluarea situației privind securitatea energetică: furnizarea de gaze și energie electrică spre Republica Moldova (opțiuni și riscuri);
- Examinarea unei eventuale adresări comune a conducerii Republicii Moldova și a Transnistriei către partenerii internaționali referitor la acordarea unui suport financiar și tehnic pentru realizarea unor importante proiecte de infrastructură pe cele două maluri ale Nistrului.

2

Rezultatele obținute:

- Stabilirea unui dialog regulat dintre conducerea Republicii Moldova și cea a Transnistriei a contribuit la evitarea creșterii riscurilor și a sporit nivelul de încredere reciprocă între locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului;
- Deblocarea activității Comisiei Unificate de Control (CUC) în ianuarie 2017 a contribuit la eficientizarea activității sale în Zona de Secu-

ritate din regiunea transnistreană a Republicii Moldova;

- Asigurarea, din 2018, a accesului fermierilor moldoveni la terenurile lor agricole din raionul Dubăsari, pe malul stâng al Nistrului, a permis reducerea tensiunii în rândul locuitorilor din acest raion;
- Coordonarea, în 2018, a mecanismului de funcționare (fără cheltuieli financiare, fiscale și de utilitate suplimentare, impuse anterior de Administrația Transnistriei) a opt instituții de învățământ, situate în stânga Nistrului și aflate în sistemul educațional din Republica Moldova, a permis îmbunătățirea condițiilor de funcționare a acestor școli;
- Reluarea, începând cu 20 noiembrie 2017, a circulației pe podul de peste Nistru în preajma localităților Gura Bâcului – Bâcioc, care nu a funcționat timp de 25 de ani, din 1992;
- Aprobarea, din 07 februarie 2018, a procedurii de apostilare a diplomelor de studii superioare pentru absolvenții Universității „Taras Șevcenko” din Tiraspol;
- Demararea funcționării, începând cu 10 septembrie 2018, la Tiraspol și Râbnița, a centrelor de înmatriculare a mijloacelor de transport, care eliberează numere neutre pentru mijloacele de transport ale locuitorilor Transnistriei;
- Promulgarea Legii cu privire la telefonie în decembrie 2018 a permis punerea în aplicare a acordului în domeniul telecomunicațiilor;
- Convenirea asupra vizității libere private și tranzitării teritoriului Transnistriei de către oficialii și deputații moldoveni, începând cu 16 septembrie 2019.

POLITICA EXTERNĂ

Declarațiile și acțiunile Președintelui Igor Dodon au fost și sunt orientate spre consolidarea relațiilor de prietenie și colaborare atât cu partenerii din Est, cât și cu cei din Vest, ținându-se cont de interesele Republicii Moldova ca prioritate absolută. Astfel, pe durata întregului mandat au fost întreprinse acțiuni de consolidare a parteneriatelor strategice tradiționale ale Republicii Moldova cu statele din regiune și la nivel global, precum și asigurarea dezvoltării ascendente a relațiilor bilaterale cu actorii comunității internaționale. Totodată, în mod firesc, a fost continuată calea de fortificare a relațiilor cu statele vecine.

În realizarea politicii externe, Președintele a urmărit consecvent promovarea statutului constituțional de neutralitate permanentă al țării, fiind convins că Republica Moldova poate să se dezvolte cu succes ca stat independent, suveran, democratic și de drept, având la bază aspirația poporului moldovenesc de a coexista pașnic cu alte popoare și state și de a construi cu toți partenerii internaționali relații bazate pe respect reciproc.

1

Prioritățile politicii externe promovate în exercitarea mandatului

REPUBLICA MOLDOVA – ROMÂNIA

Republica Moldova trebuie să promoveze o politică de prietenie și cooperare cu România, bazată pe tradițiile istorice de cultură comună, pe valorile umanitare și ortodoxie. Moldova și România trebuie să se accepte una pe alta ca prieteni sinceri, parteneri, menținând în multe privințe legăturile de rudenie ca temelie al coexistenței strategice a două state prietene. România este membru al Uniunii Europene și al NATO, iar acest fapt îi atribuie obligații suplimentare din punctul de vedere al respectării normelor și principiilor dreptului internațional, inclusiv al respectării suveranității și inviolabilității frontierelor Republicii Moldova

recunoscute la nivel internațional. La rândul său, țara noastră trebuie să depună eforturi pentru utilizarea potențialului existent al României în scopul dezvoltării reciproc avantajoase a relațiilor inter-statale. Moldova este în drept să conteze pe desfășurarea unor consultări bilaterale cu România în privința menținerii de durată a statutului său de neutralitate permanentă și a perspectivelor recunoașterii acestuia de comunitatea internațională. România ar putea face uz de experiența sa privind recunoașterea neutralității Austriei în 1955 și cu referire la Republica Moldova.

REPUBLICA MOLDOVA – UCRAINA

Relațiile dintre Moldova și Ucraina se dezvoltă în temeiul Acordului de bună vecinătate, prietenie și colaborare, care a intrat în vigoare în 1996. Între țările noastre a fost încheiat practic totalmente procesul de perfectare a formalităților juridice ale statutului frontierei de stat prin delimitarea și demarcarea acesteia. Ucraina este vecinul nostru apropiat, prieten și unul dintre cei mai importanți parteneri în domeniul relațiilor comercial-economice și de politică externă. Mai mult decât atât, ucrainenii reprezintă cea mai numeroasă diasporă din Moldova, constituind o componentă majoră a statalității țării. Contăm pe faptul că Ucraina ar putea deveni una dintre primele țări care recunoaște statutul de neutralitate per-

manentă al Moldovei și va continua să contribuie activ la realizarea reglementării problemei transnistrene în formatul existent „5+2”. Fără îndoială, Ucrainei îi revine un rol important, împreună cu alți parteneri internaționali, în identificarea soluțiilor viabile pentru o asemenea problemă complexă cum este acordarea de asistență la evacuarea și utilizarea armamentului și munițiilor din depozitele de la Colbasna, precum și în crearea de condiții favorabile pentru încheierea procesului de retragere a trupelor străine de pe teritoriul Republicii Moldova (asigurarea tranzitării). Ucraina, ca stat prieten, trebuie să fie unul dintre principalii parteneri internaționali ai țării noastre în asigurarea stabilității și securității Republicii Moldova.

REPUBLICA MOLDOVA – FEDERAȚIA RUSĂ

Istoria relațiilor moldo-ruse este una seculară. Încă din timpurile Domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt acestea erau întemeiate pe prietenie și ajutor reciproc. Legăturile bilaterale de astăzi se bazează pe prevederile Acordului de prietenie și colaborare din 2001, document care are un caracter strategic. În pofida evoluției distincte din ultimele decenii a raporturilor moldo-ruse, președintele este convins că Rusia este țara care dorește să edifice relații strategice interstatale reciproc avantajoase, în interesul ambelor popoare. Rusia a fost, este și va fi un partener de încredere al statului și al poporului moldovenesc. Federația Rusă este mediatorul și garantul reglementării politice atotcuprinzătoare a conflictului transnistrean. Rusia va face tot posibilul pentru a păstra pacea în Republica Moldova, pentru ca Moldova să-și realizeze șansa istorică de dezvoltare ca stat independent, suveran, teritorial integru, în frontierele recunoscute pe plan internațional, va susține voința poporului moldovenesc pentru păstrarea și consolidarea statutului de neutralitate al țării sale și va întreprinde toți pașii necesari pentru ca neutralitatea permanentă a Moldovei să corespundă plener cerințelor și acordurilor internaționale. Rusia, ca una dintre marile puteri ale lumii, exercită o influență considerabilă asupra proceselor mondiale

în sfera securității globale, în problemele formării unei ordini internaționale echitabile și a unei lumi multipolare. În acest context, considerăm că ne-am putea conjuga eforturile pentru a reacționa în mod eficient la provocările și amenințările actuale la adresa existenței statului moldovenesc.

REPUBLICA MOLDOVA – UNIUNEA EUROPEANĂ

Uniunea Europeană este pentru Republica Moldova un partener strategic firesc în toate domeniile vieții statului și a societății moldovenești. Șeful statului consideră realizarea Acordului multifuncțional de asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană drept oportunitate pentru promovarea pe intern a reformelor necesare. Aceste reforme sunt indispensabile pentru Republica Moldova. Țara noastră este recunoscătoare Uniunii Europene pentru disponibilitatea de a susține eforturile internaționale de consolidare a suveranității Republicii Moldova, de a contribui la restabilirea integrității teritoriale, inclusiv în procesul de reglementare a problemei transnistrene în formatul „5+2”, precum și de a acorda asistență în dezvoltarea țării în perioada postconflictuală. Valorile și standardele general-europene sincer acceptate de cetățenii țării noastre trebuie să fie protejate cu maximă siguranță și implementate în viața cotidiană a societății moldovenești. Democrația, respectarea drepturilor omului și a libertăților lui fundamentale, supremația legii nu stau, pur și simplu, la baza asocierii politice și a integrării economice prevăzute în acordul în chestiune, ci și trebuie să contribuie la dezvoltarea politică și social-economică a țării. Pentru Moldova este foarte important să preia experiența unor state europene neutre în sfera asigurării securității europene și regionale. Este imperativă dezvoltarea dialogului politic cu Uniunea Europeană în toate domeniile de interes reciproc, inclusiv în cel al securității, cu speranța că Uniunea Europeană va manifesta interes în sprijinirea eforturilor noastre orientate spre consolidarea statutului de neutralitate permanentă al Republicii Moldova și recunoașterea sa internațională.

REPUBLICA MOLDOVA – STATELE UNITE ALE AMERICII

De la stabilirea relațiilor diplomatice, în 1992, Republica Moldova și Statele Unite ale Americii au dezvoltat legături de colaborare reciproc avantajoase. SUA acordă asistență multilaterală țării noastre în realizarea consecventă a reformelor democratice și de piață, precum și în executarea obligațiilor internaționale ale Moldovei în domeniul apărării drepturilor omului în scopul asigurării stabilității și dezvoltării durabile a statului. SUA au avut întotdeauna ca obiectiv contribuirea la crearea unor premise reale în asigurarea unui viitor stabil și sigur pentru statul moldovenesc și cetățenii lui. Președintele este convins că SUA intenționează să sprijine cu fermitate calea de dezvoltare a Moldovei ca stat independent, unitar și să asigure inviolabilitatea frontierelor recunoscute internațional ale Moldovei, ca factor-cheie al menținerii stabilității și securității în Europa.

Dezvoltarea dialogului strategic care stă la baza relațiilor bilaterale este un reper sigur în promovarea proceselor democratice, formarea societății civile, respectarea libertăților fundamentale ale cetățenilor Moldovei indiferent de gen, vârstă, naționalitate și confesiune. Președintele este încrezător că SUA vor spori eforturile în vederea identificării unei soluții pașnice și sigure a conflictului transnistrean, al cărui rezultat va fi statul moldovenesc viabil, bazat pe principiile democratice care asigură stabilitatea economică și dezvoltarea durabilă.

REPUBLICA MOLDOVA – REPUBLICA TURCIA

În cei peste 25 de ani de dezvoltare a relațiilor dintre Moldova și Turcia, s-au stabilit legături bilaterale reciproc avantajoase de prietenie și de parteneriat, orientate spre fortificarea și dezvoltarea strategică a ambelor state. Fără îndoială, relațiile moldo-turce au obținut o dezvoltare durabilă și stabilă în mai multe sfere ale economiei, precum și în domeniile cultural, umanitar și social. O punte tradițională în relațiile bilaterale moldo-turce este dezvoltarea activă a legăturilor culturale și economice ale Turciei cu Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia. Acest fapt întărește încrederea dintre ță-

rile noastre și contribuie la asigurarea suveranității, independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova. Vedem cu toții cum astăzi Republica Turcia își sporește treptat și sigur influența la nivel subregional. În același timp, fiind membru al NATO, Turcia ar putea juca un rol primordial în asigurarea stabilității și securității situației în zona Mării Negre. Lipsa vreunor contradicții în istoria contemporană a relațiilor moldo-turce ne permite să exprimăm încrederea fermă că Republica Turcia poate contribui inclusiv la soluționarea problemelor de importanță majoră ce țin de consolidarea stabilității și securității Republicii Moldova. Recunoașterea de către Turcia a neutralității permanente a Republicii Moldova ar deschide o nouă filă în istoria relațiilor bilaterale și ar contribui la dezvoltarea statului moldovenesc în ansamblu.

REPUBLICA MOLDOVA ȘI ASOCIAȚIILE MILITARO-POLITICE

Colaborarea internațională a Republicii Moldova este un instrument de realizare a politicii de securitate națională, al cărei scop este de a exercita, pe cât este posibil, influență asupra consolidării mediului internațional de securitate în conformitate cu interesele naționale ale țării prin cooperarea cu structurile regionale și internaționale de securitate. Promovarea mecanismelor regionale de consultare și dezvoltare a relațiilor interstatale după exemplul Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est și al Programului NATO „Parteneriatul pentru Pace” este pentru Republica Moldova o oportunitate de a contribui la eforturile internaționale pentru crearea sistemului general de securitate și de consolidare a stabilității în Europa și în lume. Doar stabilitatea, previzibilitatea și consecutivitatea politicii sale externe îi vor permite Republicii Moldova să devină un stat european respectabil, democratic, cu o economie dezvoltată și un înalt nivel de securitate. Însă, având în vedere că țara noastră nu-și propune să adere la NATO, relațiile Moldovei cu NATO trebuie să aibă un caracter pragmatic și să se bazeze exclusiv pe respectarea strictă a statutului constituțional de neutralitate permanentă al Republicii Moldova.

Unul din obiectivele de bază ale activității în fruntea statului a Președintelui Igor Dodon a fost asigurarea parteneriatului strategic cu Federația Rusă și resetarea legăturilor cu această țară. Astfel, urmare a acțiunilor întreprinse, au fost realizate următoarele:

- Restabilirea relațiilor de cooperare economică și înregistrarea unei creșteri constante a cifrei de afaceri dintre țările noastre în ultimii ani;
- Deblocarea exportului produselor și serviciilor companiilor moldovenești pe piața Federației Ruse;
- Soluționarea mai multor probleme cu caracter juridic și instituțional, cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova ce muncesc temporar/permanent și/sau locuiesc pe teritoriul Federației Ruse prin aplicarea amnistiei migraționale. De prevederile Legii amnistiei au putut beneficia peste **160 000** de cetățeni – la circa 148 000 de moldoveni le-a fost aplicată procedura de amnistie migrațională în baza art. 26, iar la circa 12 000 cetățeni – în baza art. 27;
- Consolidarea cooperării regionale prin semnarea acordurilor bilaterale de parteneriat între regiunile Federației Ruse și Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia. În baza acestor acorduri au fost realizate numeroase proiecte de asistență tehnică, de schimb de experiență, proiecte culturale ș.a.;
- Acordarea ajutorului material sub formă de tehnică comunală (12 camioane de tip KAMAZ, care au fost distribuite administrațiilor orașelor și centrelor raionale ale țării).

În contextul unei politici externe echilibrate, șeful statului a întreprins mai multe vizite și în Vest, având întreveneri cu oficiali europeni, între care: Donald Tusk, Președintele Consiliului European; Jean-Claude Juncker, Președintele Comisiei Europene; Antonio Tajani, Președintele Parlamentului European; Federica Mogherini, Înaltul Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politică de securitate; Antonio Guterres, Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite.

Pe dimensiunea relațiilor comerciale, a fost

propusă revenirea la comerțul asimetric cu UE pe cel puțin șase grupuri de mărfuri, instituirea dialogului trilateral Republica Moldova-Federația Rusă-Uniunea Europeană și înlăturarea barierelelor pentru comerț.

De asemenea, Președinția a propus în repetate rânduri renegocierea Acordului de liber schimb cu Uniunea Europeană (DFCTA), urmărindu-se protejarea și promovarea intereselor producătorilor autohtoni.

Președintele Republicii Moldova a întreprins o vizită de lucru în Statele Unite ale Americii, la New York, unde a susținut un discurs de la tribuna Adunării Generale a ONU, în cadrul celei de-a 74 sesiuni. Igor Dodon a prezentat comunității internaționale viziunea sa asupra problemelor și realizărilor Republicii Moldova, accentuând prioritatea politicii externe echilibrate ca element stabilizator pentru țara noastră, necesitatea consolidării statutului de neutralitate a țării și perspectivele soluționării politice durabile a conflictului transnistrean.

Președintele a participat cu un discurs și în cadrul Forumului Politic la nivel înalt privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă în conformitate cu Agenda 2030, menționând determinarea fermă a Republicii Moldova de a realiza plener Obiectivele Agendei 2030.

2

Vizite

Pe parcursul mandatului, Igor Dodon a efectuat 70 de deplasări peste hotarele Republicii Moldova, dintre care:

- **64 vizite de lucru** în Republica Kârgâză, Republica Turcia, Ungaria, Republica Belarus, Republica Turkmenistan, Republica Italiană și Statul Cetății Vaticanului, Republica Islamică Iran, Federația Rusă, Emiratele Arabe Unite, Republica Azerbaidjan, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Tadjikistan, Republica Armenia, Marea Britanie, Republica

Kazahstan, Regatul Belgiei, SUA, Republica Turkmenistan, Japonia, Statul Israel;

- **6 vizite oficiale** în Federația Rusă, Republica Azerbaidjan, Republica Armenia, Statul Israel, Republica Turcia.

În cadrul vizitelor, șeful statului a avut mai multe întâlniri cu oficialii străini, dintre care:

- **29 întrevederi cu șefi de state** din Federația Rusă, Republica Armenia, Republica Italiană, Republica Bulgaria, Republica Turkmenistan, Republica Islamică Iran, Republica Belarus, Republica Azerbaidjan, Ungaria, Republica Elenă, Principatul Monaco, Republica Kazahstan, Republica Kârgâză, Republica Franceză, Republica Turcia, Republica Tadjikistan, Republica Macedonia de Nord, Republica Albania, Emiratele Arabe Unite, Japonia;
- **10 dialoguri cu președinți de Parlament**, și anume cu: Președintele Dumei de Stat a Federației Ruse; Președintele și Vicepreședintele Consiliului Federației al Federației Ruse; Președintele Adunării Naționale a Republicii Armenia, Președintele Adunării Naționale a Republicii Azerbaidjan; Președintele Adunării Naționale a Ungariei; Președintele Parlamentului Iranian; Președintele Senatului Republicii Polonia; Președintele Parlamentului Regatului Danemarcei; Președintele Senatului Regatului Belgiei;
- **10 întrevederi cu prim-miniștrii** din Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Ungaria, Federația Rusă, Republica Turcia, Republica Estonia, Republica Serbia, Republica Singapore, Republica Bulgaria.

La invitația Președintelui Republicii Moldova, țara noastră a fost vizitată de către:

- Delegația Comisiei Economice Eurasiatice, condusă dl Tigran Sargsyan, Președintele colegiului Comisiei, care a participat la Forumul internațional „Uniunea Economică Eurasiatică – Republica Moldova”, desfășurat la 03 aprilie 2017;
- Delegația din Turkmenistan, condusă de dl Rashid Meredov, Vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri, Ministru al Afacerilor Externe al

Turkmenistanului. În cadrul vizitei a fost deschisă grădinița din s. Cișmichioi și redeschis Memorialul ostașilor căzuți pentru eliberarea satului Delacău (16 mai 2017);

- Delegația reprezentanților Republicii Belarus, ai Republicii Kazahstan, ai Republicii Kârgâze și ai Federației Ruse, care a participat la deschiderea primei ședințe a grupului de lucru comun Republica Moldova – Comisia Economică Eurasiatică (08 iunie 2017);
- Doamna Iliana Iotova, Vicepreședintele Republicii Bulgaria. Programul vizitei de lucru a inclus întrevederi cu conducerea statului și a raionului Taraclia, deschiderea unui centru de presă al agenției bulgare de știri BTA, semnarea unui consorțiu interuniversitar la Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din orașul Taraclia (4-6 octombrie 2017);
- Președintele Republicii Belarus Aleksandr Lukașenko (vizită oficială în perioada 19-20 aprilie 2018);
- Președintele Macedoniei dl Gjorge Ivanov (vizită oficială în perioada 17-18 iulie 2018);
- Eminentă Sa cardinalul Pietro Parolin, Secretar de Stat al Sfântului Scaun (vizita de lucru în perioada 14-15 septembrie 2018);
- Președintele Republicii Turcia Recep Tayyip Erdoğan (vizita oficială în perioada 17-18 octombrie 2018);
- Președintele Republicii Tatarstan a Federației Ruse Rustam Minnihanov (vizită de lucru în perioada 02-03 noiembrie 2018).

La începutul anului 2017, Președintele Republicii Moldova a instituit, în premieră, un instrument de comunicare cu ambasadorii acreditați la Chișinău în format lărgit, pentru a face schimb de opinii din prima sursă. Astfel, în perioada mandatului, șeful statului a organizat **19** reuniuni cu șefii misiunilor diplomatice acreditate în Republica Moldova, precum și peste **200** întrevederi bilaterale cu ambasadorii acreditați în țara noastră.

În cadrul ceremoniilor oficiale, au fost primite scrisorile de acreditare ale **74** de ambasadori.

3

Cheltuieli
pentru vizitele externe

Resursele alocate pentru întreprinderea vizitelor înafara țării au reprezentat un subiect de interes public pe durata întregului mandat al Președintelui Igor Dodon.

În cancelaria Aparatului Președintelui au fost înregistrate zeci de demersuri semnate de

instituții media și de oponenți politici cu solicitarea informațiilor la subiect. Aceasta a servit drept temei pentru includerea componentei respective în Raportul de activitate al Președintelui, cu indicarea atât a alocațiilor bugetare pentru acoperirea cheltuielilor destinate deplasărilor, cât și a rezultatelor acestor vizite.

Tabelar, informația privind cheltuielile destinate deplasărilor în străinătate a Președintelui și delegațiilor însoțitoare, în perioada 2017-2020, arată astfel:

Anul	Alocat	Executat	Restituit (urmare a neoperării rutelor charter)	Realizări
2017	3,5 milioane lei	1,35 milioane lei	1,5 milioane lei	<ol style="list-style-type: none"> 1. A fost negociată amnistia migrațională, de care au beneficiat peste 160 000 de cetățeni. Unui număr de circa 148-150 mii de moldoveni le-a fost aplicată procedura de amnistie migrațională în baza art. 26, iar la mai mult de 12 mii de cetățeni – în baza art.27. 2. În urma măsurilor întreprinse și înțelegerilor pe care le-a avut Președintele RM cu Președintele FR Vladimir Putin, peste 180 de companii agroalimentare au exportat pe piața FR. În anul 2017 a crescut esențial exportul fructelor și legumelor, inclusiv a strugurilor de 18 ori, a merelor de circa 2 ori, a caiselor, vișinelor și cireșelor de 1,4 ori; exportul de vin a sporit cu 50 la sută. Totodată, exportatorii de produse agroalimentare au obținut dreptul de a exporta produsele prin toate punctele vamale ale FR, ceea ce a simplificat semnificativ procesul de export. 3. Ca rezultat al întrevederii Președintelui RM cu Președintele Republicii Belarus, țara noastră a primit un lot de tehnică agricolă (5 tractoare) și tehnică comunală, în sumă totală de 3 385 673 lei. 4. Urmare a vizitei Președintelui țării în Republica Azerbaidjan, a fost inițiat proiectul de construcție a Școlii de arte din or. Ceadâr-Lunga, cu finanțarea integrală din partea Azerbaidjanului. Valoarea proiectului, după executarea a 90% din lucrări, constituie 1 400 000 lei.

Anul	Alocat	Executat	Restituit (urmare a neoperării rutelor charter)	Realizări
2018	4,3 milioane lei	2,0 milioane lei	2,0 milioane lei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reparația clădirii instituției prezidențiale a fost asigurată în totalitate de către Guvernul Turciei și a constituit 9 482 659 euro (aproximativ 190 milioane lei) 2. Urmare a adresării Președintelui RM către conducerea de vârf a FR, Moldova a beneficiat de un lot de tehnică comunală constituită din 12 camioane de tip KAMAZ, clasa ecologică, distribuite după cum urmează: două unități municipiului Chișinău și câte una la Bălți, Ocnîța, Briceni, Cupcini, Florești, Soroca, Comrat, Congaz, Taraclia și Basarabeasca. Valoarea totală a tehnicii – 20,628 milioane lei.
2019	4,1 milioane lei	1,85 milioane lei	2,0 milioane lei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Începând cu 1 ianuarie 2019, au fost eliminate taxele vamale pentru cinci categorii de produse agroalimentare exportate pe piața Federației Ruse. Urmare a acestor acțiuni, a crescut de 6,6 ori exportul de legume; de 1,5 ori exportul produselor conservate; a sporit cu 67% exportul de mere și cu 52% exportul producției vitivinicole. În rezultatul anulării taxelor vamale la import pe piața FR, doar în anul 2019, au fost economisite aproximativ 300 milioane lei. 2. În cadrul întrevederii Președintelui țării cu Vicepreședintele Agenției Japoneze pentru Cooperare Internațională (JICA), Junichi Yamada, au fost puse în discuție cele trei proiecte transmise spre examinare Guvernului Japoniei: modernizarea echipamentului pentru pompieri (în valoare de 14 milioane dolari SUA); construcția Centrului agroalimentar Chișinău; modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole, prin mecanismul asistenței oficiale de dezvoltare în valoare 30 milioane dolari SUA, pe 40 de ani, la 0,1%.

Anul	Alocat	Executat	Restituit (urmare a neoperării rutelor charter)	Realizări
2020	1,8 milioane lei	0,6 milioane lei	0 milioane lei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renegocierea acordului de împrumut de 200 milioane euro pentru susținerea economiei moldovenești. 2. Prelungirea înlesnirilor pentru livrările fără taxe vamale a mărfurilor moldovenești. Aceasta înseamnă că, începând cu 1 iulie, fructele, legumele, conservele și produsele vinicole din Moldova vor fi livrate pe piața rusă fără taxe vamale, ceea ce va permite producătorilor autohtoni să economisească cel puțin 20-25 milioane de euro pe an. 3. Negocierea soluționării problemei privind emiterea autorizațiilor („permiselor”) pentru tranzitul mărfurilor din Republica Moldova către Federația Rusă, prin Ucraina. 4. Examinarea posibilității de oferire de către Rusia a asistenței umanitare sub formă de combustibil diesel, pentru întreprinderile agricole care au suferit în urma secetei fără precedent, din anul curent.

Totodată, trebuie menționat faptul că, în perioada 2017-2020, din bugetul instituției prezidențiale nu au fost alocate resurse financiare pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare a membrilor familiei Președintelui Igor Dodon, care l-au însoțit în vizite oficiale, chiar dacă Hotărârea Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova stipulează expres că, în cazul în care, conform regulilor de protocol stabilite, Președintele Republicii Moldova trebuie să fie însoțit în timpul vizitelor oficiale peste hotarele țării de soție, persoanei însoțitoare i se compensează cheltuielile pentru diurnă, locațiune și transport.

Dat fiind faptul că Igor Dodon, în vizitele de lucru și cele oficiale, a călătorit doar cu rutele avia ordinare, în bugetul de stat au fost returnate alocații financiare în sumă de **5,5 milioane** lei rezultate din neoperarea rutelor charter, de care au beneficiat pe deplin predecesorii săi.

4

Relații cu diaspora

În mandatul Președintelui Igor Dodon a fost instituită, în premieră, funcția de consilier pentru relațiile cu diaspora, pentru facilitarea comunicării cu reprezentanții diasporei moldovenești, realizarea proiectelor și programelor pentru susținerea acestora, participarea la luarea deciziilor, asigurarea interacțiunii cu instituțiile de stat din țară și de peste hotare.

La inițiativa președintelui, au fost organizate **16** întrevederi cu reprezentanții diasporei moldovenești din Federația Rusă (Moscova, Sankt-Petersburg, Soci, Kursk), Regatul Belgiei (Bruxelles), Republica Italiană (Padova, Roma), Republica Azerbaidjan (Baku), Republica Turcia (Istanbul); Ungaria (Budapesta), Republica Belarus (Minsk); Republica Franceză (Paris). La

aceste întâlniri au participat mai mult de **5 000** de persoane. În cadrul dialogului au fost expuse zeci de probleme cu care se confruntă conaționali noștri, subiectele fiind abordate la nivelul conducerii statelor de destinație a migranților noștri și luate la control de instituția prezidențială.

În scopul promovării tradițiilor și culturii naționale, în special a limbii materne, pentru concetățenii noștri stabiliți în afara țării au fost realizate mai multe acțiuni, între care:

- Colectarea, în perioada 12 septembrie 2018 - octombrie 2019, a peste **3 000** de cărți și expediate **30 colete** în **11 țări**: Federația Rusă; Republica Italiană; Republica Federală Germania; Republica Elenă; Republica Libaneză; Republica Letonia; Republica Portugheză; Ucraina; Republica Franceză; Republica Belarus; Republica Turcia;
- Organizarea, în cadrul și cu participarea diasporei, a **14 evenimente** dedicate Anului Ștefan cel Mare, Domnitor al Moldovei;
- Promovarea culturii Republicii Moldova prin susținerea Festivalului Moldovei în Surgut și Meghion (23-25 martie 2019), a Zilelor Moldovei în Voronej, a Zilelor Moldovei și Forumului economic la Kursk. Aceste evenimente au implicat diaspora în extinderea relațiilor comerciale, economice și culturale moldo-ruse;
- Organizarea stagiului de practică pentru studenții din diasporă. În total, au fost desfășurate patru sesiuni ale programului de practică, incluzând **23 studenți** din **11 țări**. Pe durata practicii studențești, șapte tineri conaționali și-au găsit un loc de muncă în Republica Moldova și au rămas acasă;
- Oferirea, la inițiativa Președintelui, prin intermediul Fundației de Binefacere „Din Suflet”, a sute de costume populare și a zeci de mii de mărtișoare diasporei moldovenești din Federația Rusă, Republica Franceză, Republica Italiană, Republica Federală Germania, Republica

Portugheză, Statul Israel, Republica Libaneză, Republica Letonia, Republica Elenă, Ucraina, Belarus etc.;

- Elaborarea și lansarea „Ghidului meșterilor populari pentru voi, cei plecați de acasă”. Lucrarea a fost expediată gratuit conducătorilor de asociații moldovenești și a fost difuzată pe rețelele de socializare.

În condițiile pandemiei de coronavirus, cetățenii Republicii Moldova aflați peste hotare s-au pomenit într-o situație extrem de dificilă. Membrii Comisiei pentru Susținerea Diasporei din cadrul Consiliului Societății Civile pe lângă Președintele Republicii Moldova, aflați în Republica Elenă, în Republica Italiană, în Republica Letonia și în SUA, au asigurat suportul informațional și legătura cetățenilor moldoveni cu organele responsabile din Republica Moldova (doar din Federația Rusă au fost repatriați **6 000** de cetățeni moldoveni).

COMUNICAREA CU CETĂȚENII

1

Petiții și întreveneri

În perioada 2017-2020, pe adresa Președintelui Republicii Moldova au fost recepționate 12 200 petiții.

Prioritar, acestea au vizat activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept și a instanțelor de judecată, precum și anumite probleme din sfera socială (pensii, ajutoare sociale, indemnizații, alocații etc.).

Frecvente rămân petițiile având ca subiect acordarea/întreținerea/reparația spațiului locativ; prestarea serviciilor medicale și funcționarea instituțiilor din domeniul ocrotirii sănătății; activitatea administrației publice locale; derularea procesului educațional și situația instituțiilor de învățământ etc.

Totodată, în perioada de raport, Președintele Igor Dodon a primit în audiență circa **15 000** de cetățeni.

Pentru a stabili un contact direct cu cetățenii și în scopul evitării factorilor birocratici în proce-

sul de soluționare a problemelor și de consultare a opiniei publice, șeful statului a făcut uz de toate căile de comunicare, îndemnând și încurajând oamenii spre dialog și deschidere. Urmare a adresărilor recepționate prin intermediul rețelelor de socializare, circa **500** de cetățeni au fost contactați telefonic pentru a fi concretizate problemele cu care se confruntă, în vederea rezolvării acestora.

2

Vizite în teritoriu

Președintele țării a mers, pe parcursul anilor 2017-2020, în peste **600** localități din Republica Moldova.

În cadrul deplasărilor în teritoriu, au fost organizate întâlniri cu diverse colective de muncă, agenți economici, inclusiv cu capital străin, cu organele de conducere ale raioanelor, dar, cel mai important, cu oamenii simpli, șeful statului interacționând cu peste **70 000** de persoane.

Prezența masivă a cetățenilor la întreprinderile cu Președintele demonstrează dorința oamenilor de a discuta cu conducerea țării, de a-și spune părul, de a se face auziți și ascultați.

Printre problemele abordate atât de către cetățeni, cât și de către reprezentanții administrației publice locale, se regăsesc cele vizând:

- sistemul educațional, în special închiderea școlilor cu un număr mic de elevi;
- sistemul de ocrotire a sănătății, în particular lipsa tinerilor specialiști, accesul limitat al populației la servicii medicale de calitate (mai ales în mediul rural), lipsa utilajului și instrumentarului medical;
- sistemul de asigurări sociale, și anume cheltuielile enorme, dar ineficiente, pentru întreținerea socială a persoanelor apte de muncă;

- infrastructura socială, în speță asigurarea cu apă potabilă în zonele rurale și drumurile degradate;
- depopularea țării și lipsa forței de muncă;
- dificultățile agenților economici etc.

3

Consiliul Societății Civile

În anul 2017, prin Decret prezidențial a fost instituit Consiliul Societății Civile pe lângă Președintele Republicii Moldova. Igor Dodon a considerat oportună preluarea experienței Italiei, Cehiei, Angliei, Rusiei în stabilirea unor mecanisme de conlucrare permanentă și sistematică a șefului statului cu societatea civilă, cu experții în domeniu, cu personalitățile marcante, cu oamenii cu experiență și rezultate remarcabile din toate sferile vieții social-economice a țării.

Comisiile din cadrul Consiliului Societății Civile, 14 la număr, activează autonom. Membrii comisiilor s-au întrunit în circa **100 de întâlniri** tematice, care s-au materializat în propuneri constructive și în analize profunde a subiectelor din domeniile de competență.

Șeful statului a prezidat **22 de ședințe** cu președinții de comisii, în cadrul cărora au fost abordate și consultate cele mai importante inițiative prezidențiale.

INIȚIATIVE LEGISLATIVE

În perioada mandatului, Președintele Igor Dodon a înaintat cu titlu de inițiativă legislativă următoarele proiecte:

2016

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
1	Proiectul legii pentru abrogarea Legii nr.235 din 03 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 01.04.2015	Eliminarea presiunii fiscale suplimentare asupra populației și economiei Republicii Moldova	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și Guvernului

2017

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
2	Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea salarizării nr.847-XV din 14 februarie 2002, Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23 decembrie 2005)	Atenuarea diferențierii excesive a salariilor pe ramurile economiei și, în special, a conducătorilor unităților de reglementare cu autonomie financiară (ANRE, CNPF etc.) și a unor demnitari	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și Guvernului
3	Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Legea taxei de stat, Legea cu privire la metodologia calculării plății pentru servicii notariale nr.271-XV din 27 iunie 2003)	Extinderea cercului de beneficiari scutiți de taxa de stat pentru procedurile succesoriale (autentificarea testamentelor, eliberarea certificatelor de succesiune)	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și Guvernului
4	Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Codul subsolului nr.3 din 2 februarie 2009, Legea cu privire la concesiuni nr.534-XIII din 13 iulie 1995)	Asigurarea cadrului de reglementare a exploataării hidrocarburilor neconvenționale	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și CNA
5	Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.315 din 23 decembrie 2016 privind prestațiile sociale pentru copii	Majorarea indemnizației unice la nașterea copilului	Respins de către legislativ în urma avizelor negative
6	Proiectul legii pentru completarea unor acte legislative (Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale Regulamentul Parlamentului – art.60)	Sporirea previzibilității și stabilității politicilor bugetar-fiscale și responsabilizării organelor publice pentru respectarea calendarului bugetar	Respins de către legislativ în urma avizelor negative

2017

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
7	Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind sistemul public de pensii; Legea cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale de stat)	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unui nivel de viață decent pensionarilor; - Asigurarea unui grad sporit de echitate pentru pensionarii de vârstă și moștenitorii acestora; - Sporirea gradului de protecție socială a persoanelor aflate în incapacitate de muncă; - Garantarea de către stat a unui termen minim de 5 ani de primire a pensiei de către urmași. 	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare, CNA și Guvernului
8	Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul fiscal – art.15, 20, 34 ș.a.; Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal – art.24)	Impulsionarea creșterii economice, diminuarea presiunii fiscale, reducerea dependenței de sursele financiare creditare și sporirea atractivității investiționale a RM	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare, CNA și Guvernului
9	Proiectul legii pentru modificarea și completarea articolului 45 din Legea apelor nr.272 din 23 decembrie 2011	Asigurarea cadrului de reglementare a utilizării resurselor de apă subterană în scopul irigațiilor culturilor agricole	Respins de către legislativ în urma avizelor negative
10	Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind sistemul public de pensii – art.13, 27; Legea cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale de stat – art.6)	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea reevaluării cuantumului vârstei de pensionare și racordare a acestuia la dreptul garantat de Constituție; - Asigurarea unui echilibru dintre vârsta standard de pensionare și stagiului de cotizare 	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare, CNA și Guvernului
11	Proiectul legii pentru completarea art.85 din Constituția Republicii Moldova	Operarea unor modificări referitoare la temeiurile dizolvării Parlamentului	Proiectul nu a fost introdus în circuitul legislativ. Președintele RM a remis proiectul în Parlament

2017

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
12	Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor	Creșterea atractivității serviciului militar prin contract în Armata Națională prin îmbunătățirea pachetului social și prin excluderea cazurilor de discriminare și inechitate	Respins de către legislativ în urma avizelor negative
13	Proiectul legii pentru modificarea articolului 21 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani	Egalarea în drepturi a beneficiarilor de alocații lunare și a rudelor celor decorați post-mortem	Respins de către legislativ în urma avizelor negative

2018

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
14	Proiectul legii pentru completarea Legii nr.217/2010 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova (Capitolul IV ¹ , Anexa nr.4)	Sporirea interesului societății față de cultura și istoria RM	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și Guvernului
15	Proiectul legii pentru completarea articolului 18 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000	Studierea gratuită a limbii de stat pentru solicitanții de cetățenie a RM	Respins de către legislativ în urma avizelor negative ale comisiilor parlamentare și Guvernului

2019

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
16	Proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, Legea nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri)	Sporirea gradului de protecție socială a pensionarilor pentru a le asigura un trai decent	A fost adoptată Legea nr.162 din 6 decembrie 2019, promulgată prin DP nr.1350 din 09.12.2019

2019

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
17	Proiectul de lege pentru modificarea articolului 151 din Legea cu privire la ajutorul social nr.133/2008	Sporirea gradului de protecție socială a persoanelor și familiilor defavorizate	A fost adoptată Legea nr.155 din 5 decembrie 2019, promulgată prin DP nr.1361 din 10.12.2019
18	Proiectul de lege cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți	Garantarea unui nivel de trai decent persoanelor prin acordarea prestațiilor de asigurări sociale corespunzătoare și suficiente, în cazul survenirii unui risc social	A fost adoptată Legea nr.156 din 5 decembrie 2019, promulgată prin DP nr.1360 din 10.12.2019
19	Proiectul de lege pentru modificarea Codului cu privire la știință și inovare a Republicii Moldova	Ajustarea cadrului instituțional de administrare a domeniilor cercetării și inovării	În proces de examinare în legislativ
20	Proiectul de lege pentru modificarea articolului 26 din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii	Sporirea gradului de protecție socială a copiilor care și-au pierdut unul sau ambii părinți	A fost adoptată Legea nr.157 din 5 decembrie 2019, promulgată prin DP nr.1359 din 10.12.2019
21	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, Legea nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni)	Sporirea gradului de protecție socială și asigurarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități severe	A fost adoptată Legea nr.161 din 06.12.2019, promulgată prin DP nr.1357 din 10.12.2019

2020

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Statut
22	Proiectul de lege pentru modificarea articolului 5 din Legea nr.947/1997 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii)	Ajustarea conceptului de alegere a preşedintelui Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit standardelor internaţionale	A fost adoptată Legea nr.117 din 9 iulie 2020
23	Proiectul legii privind modificarea unor acte legislative (Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat, Legea nr.143/2012 privind controlul spaţiului aerian)	Sporirea calităţii misiunilor de protecţie realizate de SPPS	În proces de examinare în legislativ
24	Proiectul de lege privind modificarea unor acte legislative (Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului)	Amendarea cadrului normativ pentru a asigura implementarea unui mecanism corespunzător de asigurare a protecţiei de stat a factorilor de decizie implicaţi în investigarea şi examinarea dosarelor de interes public şi naţional	În proces de examinare în legislativ

STATISTICA GENERALĂ

1. DECRETE

În perioada de raport, au fost semnate 1 659 decrete, între care:

676 decrete privind promulgarea legilor;

122 decrete privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării acordurilor internaționale în numele Republicii Moldova;

43 decrete privind numirea ambasadorilor;

29 decrete privind rechemarea reprezentanților diplomatici;

44 decrete privind numirea în funcție a unor judecători (191 judecători);

61 decrete privind eliberarea din funcție a unor judecători (61 judecători);

32 decrete privind numirea unor judecători în funcții administrative (41 judecători);

20 decrete privind promovarea în funcție a unor judecători la Curțile de Apel (33 judecători);

14 decrete privind transferarea unor judecători la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară (23 judecători);

17 decrete privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare (220 persoane);

5 decrete privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea cetățeniei (cetățenia dublă) – la 13 persoane;

3 decrete privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova prin participare la Programul de investiții (8 persoane, dintre care 5 solicitanți principali și 3 membri ai familiei care se află la întreținerea acestora);

17 decrete privind redobândirea cetățeniei Republicii Moldova, inclusiv abrogarea unor părți din Decretele Președintelui Republicii Moldova privind aprobarea renunțării la cetățenia Republicii Moldova (347 persoane);

22 decrete privind aprobarea renunțării la cetățenia Republicii Moldova (2 909 persoane);

3 decrete privind retragerea cetățeniei Republicii Moldova (5 persoane);

3 decrete privind aprobarea unor grațieri individuale (5 persoane);

297 decrete ce vizează alte domenii;

255 decrete privind acordarea distincțiilor de stat.

2. ACORDAREA GRAȚIERII

Cereri de solicitare a acordării de grațiere individuală a condamnaților – **1 242**;

Ședințe ale Comisiei pentru problemele grațierii persoanelor condamnate – **7**;

Decrete privind aprobarea unor grațieri individuale – **3**;

Persoane grațiate – **5**.

3. ACORDAREA DISTINCȚIILOR

Propuneri nominale de conferire a distincțiilor de stat – **3 680**;

Persoane decorate – **2 042**, ceea ce constituie **55,5%**;

Cavaleri ai ordenelor – **943** persoane;

Titulari de medalii – **874** persoane;

Deținători de titluri onorifice – **225** persoane.

4. CIRCULAȚIA DOCUMENTELOR

Documente de intrare înregistrate în cadrul instituției prezidențiale – **18 893**;

Documente de ieșire înregistrate în cadrul instituției prezidențiale – **29 624**;

Scrisori și mesaje semnate de Președintele Republicii Moldova – **1 667**.